

Zodpovědnosti v rámci hodnocení jsou dobře definovány

Výrazným pozitivem vytvořeného rámce hodnocení je skutečnost, že jednotlivé zodpovědnosti jsou jasně definovány, a to i prostřednictvím definic obsažených ve školském zákoně z roku 2004. MŠMT dohlíží na celou vzdělávací soustavu a koordinuje hodnotící rámec s jasně vymezenou úlohou v každé jeho jednotlivé části. Role ČŠI v zajištění kvality ve školách je vnímána všemi zúčastněnými jako ústřední, např. kraje a obce vycházejí z její činnosti. Obecně je přijímána skutečnost, že ČŠI má výjimečně dobré postavení proto, aby poskytovala komplexní hodnocení práce škol na národní i krajské úrovni. Kraje a obce dohlížejí na své školy, ale respektují jejich autonomii a vycházejí přitom z národního rámce, který zahrnuje i činnost ČŠI. Je rovněž zřejmé, že některé oblasti v systému hodnocení jsou lépe zpracovány na místní úrovni, např. hodnocení učitele a hodnocení žáka. Školské rady dávají příležitost rodičům podílet se na vytváření systému hodnocení.

Existují četné iniciativy k posílení hodnocení ve vzdělávacím systému

Pravděpodobně jako reakce na klesající výsledky českých žáků v mezinárodním testování se ve vzdělávacím systému vytvořil jasný názor na to, že systém hodnocení je třeba posílit a že je třeba se zaměřit na zlepšování výsledků žáků. Některé nedávno realizované iniciativy tuto myšlenku jasně ilustrují. Jsou připravovány celostátní standardizované testy pro 5. a 9. ročníky, v roce 2011 byla spuštěna společná část maturitní zkoušky, externí hodnocení škol bylo posíleno a stále více se zaměřuje na zlepšení výstupů žáka, vlastní hodnocení škol je povinné a je podporováno projekty, např. „Cesta ke kvalitě“ (viz kapitola 5), rámcové vzdělávací programy jsou formulovány jako kompetenční cíle, dostupnost národních indikátorů vzdělávání byla výrazně rozšířena a je zde patrný záměr vytvořit standardy profese učitele. Všechny tyto aktivity jasně ukazují, že hodnocení je ve vzdělávacím systému prioritou, a odhalují širokou oblast hodnocení, na které je třeba pracovat. Hodnotící tým se domnívá, že mezi aktéry vzdělávání existuje vzájemná podpora při posilování hodnotících postupů na různých úrovních systému. Hodnocení jako součást procesů rozvoje a zlepšování je zvláště ceněno.

Mezi učiteli existuje klima „otevřených dveří“

Výrazně silnou stránkou systému je klima „otevřených dveří“, které mezi učiteli panuje. Hospitace je základní nástroj externího hodnocení školy, který zajišťuje řádné hodnocení kvality výuky ve školách. Hospitace prováděná vedením školy je ve školách běžnou praxí a je také součástí hodnocení práce učitele a vlastního hodnocení školy. Tento postup je nezbytný při zajišťování efektivity systému hodnocení, jenž závisí do značné míry na schopnosti kultivovat kulturu sdílení pedagogických zkušeností, poskytování odborné zpětné vazby a učení se od kolegů.

Vzdělávací politika je podporována výzkumy

V České republice sílí povědomí o tom, jak je důležité při tvorbě koncepcí a rámce hodnocení zohledňovat výsledky výzkumů, i když reálná praxe je ještě v začátcích. Zásadním pozitivem je skutečnost, že MŠMT staví ve své koncepční práci na analýzách a výzkumech prováděných ústavem se specifickým zaměřením. Jsou to Ústav pro informace ve vzdělávání, Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání, Národní ústav odborného vzdělávání, Výzkumný ústav pedagogický v Praze a Národní institut pro další vzdělávání. V těchto institucích disponují zásadním potenciálem v určité oblasti